

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Mejnarodna krivica.

Ω. Poznavatelji in učitelji mejnarodnega prava, članovi instituta „du droit international“, zastopniki vseh civiliziranih držav sedeli so zbrani pred kratkim v nizozemski stolici Haag, da oddadô votom vednosti o deklaraciji evropskih diplomatov, sklenenej v Bruxellesu, o deklaraciji, po katere načelih naj bi se boljše kot v preteklosti uredile razmere mej državami, kadar si stoje nasproti kot sovražnice v krvavem boju. Osoda bojnikov in prebivalcev zemlje, po kateri divja neusmiljeni Mart, se hoče zboljšati po človekoljubnih načelih, katera naj bi pripoznale vse evropske države za svoje vodilo o vojnem času.

Učena gospoda sedela je daleč gori na severu in krik obupnosti nesrečnih jugoslovanskih sužnikov Turčije jej je le oslabljen donel na uho. Čuli so pač ta krik, a slavna skupščina se nij smatrala kompetentno za pretresanje razmer balkanskega poluotoka, akopram imajo te razmere neizrečeno velik vpliv na razvitek mejnarodnega prava v omenjenem. Tu se širi v sosesčini urejenih dežel državni monstrum, brez zavesti o pravem nalogu vsake države. Turčija smatra za svoj nalog mučenje podvrženih narodov. Vladajoči Muhamedovi zarod izsesava najboljše moči nesrečnikom, ki so mu pali v oblast. In če ti nesrečniki v svoji obupnosti zgrabijo za orožje, braneč se daljšega robstva, prihrujejo združene azijske trume, ter ujetnikom režejo glave in jih natikajo na kole. To je znano po vsej Evropi, saj se godi pred njenimi očmi.

Ali naj to početje nasprotno načelu mejnarodnega prava, ki uči, da se mora z ujetniki delati po človeško, ne pa krvoločno

po tigrovo? Ali nima sosedne države dolžnosti, da si prepovedo tako početje? Tema vprašanjema se mora odločno pritrčiti in sicer se stališča ne samo občno človeškega ampak tudi iz stališča mejnarodnega prava, ki v takih slučajih ne pozna razlike mej boji držav in mej vstajami v ene državi. Kako pa se vero sosedne državo Turčije, ki mesari vstajnike? Mesto energičnega protesta in žuganja intervencije za rajo poslali so konzuli v središče vstaje, kjer naj vstajnikom v imenu civiliziranih držav naroče, da se naj nikar ne nadajo kake pomoči od njihove strani, Sultanu pa so izrekli svoje pričakovanje, da bo vstajo kmalu siloma na tla pobil! Nemara so pa ti jugoslovanski še grozovitejši, nego Turci, nemara je boljše za Evropo, da Turek še dalje civilizaciji bije v obraz, nego bi ti Jugoslovani zadobili samostojnost, nemara bi bili ti poslednji še nevarnejši kulturnemu razvitku dežel balkanskega poluotoka, nego Turci sami? Ko bi bila Evropa tega prepričanja, potem bi se dalo opravičevati njeno postopanje nasproti vstajnikom. A Evropa vsa — izvzemši Turkov in onih, ki hočejo biti — je baš nasprotnega prepričanja. Vse je ene misli, da je ta jugoslovanski narod plemenitega značaja, za kulturo sposoben in vreden, da bi bil sloboden. Pa vendar se tako grozovito dela s tem narodom s pripuščanjem sosednih držav, čuvaric prava —, kakor se radi imenujejo.

Bridka ironija hudomušnega slučaja, ki je učinil, da se to vse godi v času, ko se posvetujejo učene glave mejnarodnega prava, kako bi se zboljšala nesrečna osoda onih, ki se morajo bojevati neposredno po bojiščih evropskih!

A še od druge strani osvetluje eksistenco Turčije značaj mejnarodnega prava.

Ko bi se po baš opisanem postopanju evropske diplomacije ponesrečilo, da bi se status quo v Turčiji še za naprej ohranil — kar ne bo, če bog da in sreča junačka, — kaj potem? Kriče: mir po Evropi! Za malo časa, da. Dosedanje tekmovanje mej državami za pridobitev, oziroma ohranitev svojega vpliva v Turčiji in iz njega vsako leto po večkrat izvirajoči prepiri mej temi državami in ne zaupanje mej njimi bi ostalo, turške krutosti nasproti raji bi ostale, nagon te raje, da se osvobodi bi ostal, da — silnejši bi postal, in potem — čez malo časa zopet vstaja, kot denes. Tedaj vir vednega kaljenja miru bi ostal odprt popolnoma. Tudi te spozna vsa Evropa, vsak dan se čita in čuje glasno izgovarjati. In vendar tako postopanje evropskih diplomatov!

Seveda: mejnarodne pogodbe, katere so svete, ne dopuste drugačnega početja, tudi ne, ako bi hotela katera izmej držav, ki so te pogodbe sklepale, drugače ravnati. Sebična politika je te pogodbe rodila in jih vzdržava, vzlic temu, da Turek še nikdar nij spolnoval teh pogodb, kadar nij bil prisiljen.

In te pogodbe so jeden in sicer zelo važen del mejnarodnega prava. V imenu tega prava mora Jugoslovian biti Turčinov rob. Gospodje učenjaki mejnarodnega prava pa se posvetujejo, kako bi človečanstvo prodrlo tudi v vojski, najhujšem zlu človeštva; za jugoslovansko zlo osodo se ne zmenijo!

Čemu, saj oni res nijso kompetentni o tem govoriti. V Turčiji je vstaja, — rebeljon proti legitimnemu gospodarju, — sultanu, in za to vrsto boja mej narodi ima mejnarodno pravo čisto malo simpatij: le krvoločnosti prepoveduje. Za drugo se ne meni. Pojem „narod“ je temu pravu identičen s pojmom

Listek.

Službeni reglement.

Iz Koroške [Izv. dop.]

Ali „službeni pravilnik za ces. kralj. vojsko“ se imenuje prav lična slovenska knjiga, katera je ravno kar v založbi tiskarnice družbe sv. Mohora na svitlo prišla. Ovi službenik je poslovenil s pomočjo vrlo znanega našega rojaka čest. g. c. k. stotnika Andrej Komelj-a, izobraženi Slovenec iz Koroške g. narednik c. k. 7. peš-polka bar. Marojčiča: Ignacij Robas.

Knjiga obsega v prav praktičnej in mišne obliki 252 strani in podučeva vojska slovenske narodnosti v posameznih oddelkih o sledečih stvarinah: Kaj je vojak sploh dolžen storiti in kako se mu je obnašati? — Pravilne določbe. — Obnašanje podložnega. — Kako naj se obnaša pred-

postavljeni? — O ukazih za vojašnice in stanovanja. — O opravljanju službe sploh. — Posebne službe. — O skazovanju časti. — O slavnostih. — Poveljstvo in služba v posadkah. — O vzdržanju javnega reda in varnosti. — Kako se je treba stražam obnašati? Konečno nam podá strahovavno kazensko pravo in njene določbe, najglavnejše točke o vojaškem pravosodju in vojne člene.

Trije zadnji oddelki, katerih v enacej nemški knjigi ne najdemo, so nam posebno po godu. Na ovi način vsaj naš domačec, ki mu je dolžnost, služiti v „belej suknji“, pozve ne samo, kako da se ima vesti, temuč tudi, kaka kazni ovej ali onej prestopki sledi, ter kdo in na kaki način imade pravico, njega kaznovati. Vojak pozve iz določil in vojniških členov najjemenitnejša in glavitnejša dela vojaškega kazenskega zakonika, in to v določeni obliki, tako da se mu je moč varovati vsacega prestopka.

Delo, ki se vsacemu, kateri ga prebira in po potrebnosti vkoristi, samo po sebi priporočeva, je pripisavati v prvej vrsti — če se ne motimo — inicijativi občeznane našega delovatelja na slovensko-književnem polju, našemu — skoraj bi zamogli trditi — Kolumbu in najmarljivejšemu slovstvenemu delavcu na polju vojniške vede g. Komelju, ki je uže po svojih knjigah: „Bojna služba“ dva natisa; „Nova puška“; „Poduk o zemljišči“, vsacemu se za slovensko slovstvo zanimajočemu in posebno vojaku slovenske narodnosti dovolj znan in priljubljen. Naj bode ovi marljivi sodelavci naše književnosti prepričani, da naš narod vsak korak njegove slovstvene delavnosti zasleduje in da mu je mimo vsakokratne pritrditve od strani višjih vojaških oblastnij tudi zagotovljena hvaležnost domovine in iz naše krasne domovine došlih hrabrih vojakov, ki se gotovo tem raje vadijo

„država“ in kar nij država, za to se ono tudi ne meni, to ne spada v njegovo področje. Vstajniki pa niso država, tedaj onim gospodom nič mar! Zastonj je priziv na državne oblasti evropske, one vidijo v teh vstajnikih le puntarje in ne več! —

Tako zvano mejnarodno pravo ne eksistira za one, ki si hočejo pridobiti slobodo proti krutemu tiranu. Mogoče, da bi se oglašil klic človečanstva tudi mej državniki, ko bi bojevalci za slobodo ne bili slovanskega rodu. Tako pa nij pričakovati — z malo hvalnimi izjemami — pravičnosti od mero-dajnih diplomatičnih krogov. Maščevanja se bojé od pohlevnega slovanskega naroda za krivico, katere se sami dobro zavedo, in pa izgube hlapca, ki jim je neizrečeno potrpežljivo roboval. Zato pa bode ostalo mejna-rodno pravo za Jugoslovane v Turčiji tako dolgo mejnarodna krivica, dokler se ne bodo po lastni moči vspeli do samostojne eksistence, ter si sami vstvarili državno skupino, s katero jim bode stoprv mogoče, stopiti v kolo evropskega „državnega koncerta“. To pred očmi, bila bi neizrekljiva slepota, ko bi vstajniki slušali klic h konferencam v Mostar, sankcionirali bi z lastno voljo krivico, ki se jim godi v imenu „mejnarnodnega prava“.

Z jugoslovanskega bojišča.

Iz *Spljeta* 8. sept. [Izv. telegram „Slov. Narodu“] 500 Turkov idó proti Trebinju bilo pobitih. Polovica je predala orožje. V Zubčih bil predvčeraj hud boj. 3000 Turkov regularne vojske z eno baterijo je bojevalo proti 700 vstajcem. Turci so bili pobiti, in izgubili so 200 mrtvih, še več ranjenih. Vstaši so izgubili 50 mož.

Zemlinskemu „Graničaru“ se piše iz Odese, da je tam nabral bolgarski vojvoda Filip 400 dobro oboroženih mož, s katerimi misli v Bolgarijo udariti in upor mej Bolgarji raznetiti.

„Glas Crnogorca“ pravi, da se vstane-k od dne do širi. — O bitvi pri Vasoje-vicah temu listu piše jeden ustaš: Od vojne leta 1862 so Turki ogradili na važnijih me-stih proti črnogorskej meji jake trdnjave in njih napolnili z najgršimi zlikovci po 50 do 20 mož. Ko smo se mi vzdignili na orožje,

in urijo, tem bolj se jim vede in potrebne določbe ter dolžnosti obelodanujejo in podajajo v mili jim materinščini. Pritrditi mora vsakdo, ki je le nekoliko zasledoval delo-vanje našega rojaka, da smo baš po njego-vej delavnosti velik korak gledé napredka učinili. Sedaj nij več moč izgovorov, da nij potrebnih vadbenih knjig, da je naš jezik preokoren in prereven, da bi v njem poda-jali prve in višje uke našemu lastnemu do-maćincu. Tu jih imate! Porabite jih, in go-tovo vas bode prostak bolje razamil, nego če govorite ž njim v njemu nerazumljivej nemščini ali pa popačeni nemško-dijalektično-slovenščini. Neutrudljivemu delovanju našega g. sorojaka se imamo zahvaliti, da imamo uže skoraj vse potrebne vojaške knjige v slo-venskem jeziku.

Marsikdo morda poreče: „to je pre-obilno hvalisovanje,“ a temu nasproti zamore vsakdor, ki pozna našo književno preteklost,

to nam je moral biti prvi posel, da se oslo-bodimo teh stolpov (kul), ki so nam za hrbtom. Za to smo najprej presekali pota, da nikdo ničesa v kule ne donese, niti kdo iz kul ne izide. Uže 16. avg. smo bili Lukin-Vir tako blizu opadali, da nismo dali živemu oku iz kul iziti. Včeraj pak zvečer (28. avg.) krene 2000 mož redovite turške vojske iz Berana da narod od kul raztera. Mi smo jih po-čakali na sredi ravnega polja i moglo nas je biti preko 1200 pušek. Boj je trajal vse do pol dne. A okolo poldne obrne nizam pleča in pobegne. Mi naravno za njimi i gonili smo jih do samih zidov, ki so nas vrnili topovi z grada.“

Iz Cetinja se brzojavlja, da je pri Dobri 700 ustašev zmagało 3000 turških vo-jakov.

Naš rojak Humajer je sedaj, kakor piše dopisnik „N. Wien. Tagbl.“ iz taborja vstajnikov, po vsej Hercegovini najpopularnejša osoba. — Ravno sedaj smo prejeli mi pismo Hubmajerjevo, ki ga piše tukajš-njemu prijatelju. V jutrajšnjem listu priob-čimo iz pisma kar je za javnost.

V Bosni upor nikakor nij še pojenjal, kakor turški viri svetu naznanjajo. Kristi-janje so se umeknili v gore, tam se organi-zujejo in bodo udarili, kadar pride pravi čas. V tem smislu se poroča „Obzoru“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. septembra.

Gališki deželni odbor je odrekel svojo udeležbo pri slovesnem odprtju vseučilišča v Černovicah in spominu na stoletno združbo Bukovine z Avstrijo. Poljaki to motivirajo s tem, da bode v kratkem tudi sto let minulo, kar so združeni z Avstrijo, če-sar pa ne bodo praznovali. — Baron Possinger biva sedaj v Galiciji, baje da izpozna ondote razmere, ker bo nek on prihodnji ces. namestnik. V Černovicah ka-lila je veselje neka konfiscirana rumunska brošura, v kateri je pisatelj sklopljenje Bu-kovine z Avstrijo označil kot rop.

Pri **ogerskem** ministru trgovine bilo je 4. t. m. posvetovanje poslancev državnega zbora zaradi uravnave colne pogod-be z Avstrijo. Povod k uravnavi je dal Deak, ki je leta 1873 v državnem zboru predlagal, da se dosednji nasledki colne in trgovinske pogodbe z Avstrijo gledé oger-

skega udeležja konstatirajo, in se na tej podlagi napravi revizija ali pa obnovenje pogodbe. Vsled tega so bili sestavljeni od-bori izvedencev, vprašalo se je tudi trgovin-ske zbornice; potem se je pa avstrijsko vlado povabilo, da začne obravnave. Avstrij-ska vlada je izrekla na to svojo pripravlje-nost, a terjala je, da se najpred §. 16 po-stave od leta 1867 obravnava, ki se tiče splošne colne tarife. To se je sprejelo in avstrijska vlada je predložila skupni konfe-renciji, ki se je na Dunaji sešla, načrt nove splošne colne tarife, katerega so ogerski po-slanci ad referendum sprejeli, in na podlogi poročila teh poslancev se je vršilo denašnje posvetovanje. Minister je izjavil, da posa-mezne točke tega poročila še niso za ob-javljenje, ker Ogri še niso svojih terjatev na Dunaj poslali. Na to je sledil kratek razgovor o obsegu denašnjega pogovora. Gorove je vprašal, če se bo izključivo le o colni pogodbi, ali pa tudi o mejnarodnih pogodbah, ki iztekó leta 1876 in 1878, ob-ravnavalo. Falk meni, da se bo več do-seglo, ako se z malim začne. Va-rady boče pred vsem ono poročilo slišati. Na to ga je svetovalec Miletkovič bral. Po-ročilo obsega dva dela. Prvi obsega var-stveni col, kakor ga je predlagala av-strijska vlada. V tej zadevi so si ministere-stva zelo navskriž, ker se Ogri držé colne prostosti pri surovinah, ka-kor tudi pri na pol izdelanih fabrikatih. Tudi pri dovršenih fabrikatih. Sploh so Ogri povsod za znižanje cola in za svobodno trgovino. V drugem denar-stvenem delu govori poročilo o colu, ki bi nadomestil primanjstvo, ki nastane, če se prvi del uresniči. Col bi se povišal pri kavi, petroleju in luksurijsnih rečeh. Dalje terja, da gre ves col od tobaka med vkupne dohodke. Ministerstvo je za vkupnost cola in le, če bo to na škodo Ogerske, bode terjalo ločenje. Zarad pomanjkanja časa zbor nij mogel ogerskih terjatev formulirati, zato se bode še v ponedeljek v tem obrav-navalo.

Vnematje države.

Turški krvolok, o katerem smo v poslednjem listu poročali, da je odpeljal krščanske trgovce iz Predore enako zverin-am z železnimi rinkami krog vratu v Novi, zove se po „N. fr. Pr.“ Izzet paša. Po-močnika njegova pri pobijanju nesrečnih bo-senskih kristjanov sta Arbanaš Ali Beg Kravarič in neki Hussein Beg Kapi-tanovič. Vsi trije so, kakor se vidi vredni vrstniki onih trinogov, ki so nekaj Kristus-a mučili!

Petrogradski dopisnik v „A. Allg. Ztg.“ dokazuje, koliko je Turkom verjeti. Sultan Abdul Medjid je 1858 izdal glasoviti „Hatti-humajum“, a za izboljšanje stanja nij storil ničesar; vse je ostalo le na papirji. Pozneje

le odnikavati, kajti do A. K. pač nemamo pri nas — kolikor nam slovstvena zgodovina pripovedava — znatnega delavca na polji vojniškem, in če se enaki mož najde, in ta z obilnimi silami obdarjen, v jeziku povsem izobražen in mimo tega neprecenljive marljivosti, nam je sveta dolžnost, ovo pridobitev ceniti.

Ob enem zamoremo slovenskemu občina-tvu naznaniti, da se baš od ove delavne moči pripravlja zopet nova vojaška knjiga, ki imade v kratkem beli svet zagledati.

V drugej vrsti pa čestitamo našemu no-vemu delavcu na slovstvenem polji gospodu Robas-u, ki nam je v svojej knjigi poka-zal, da mu teče jezik gladko in vsakemu prostaku lahko razumljivo. Da se občinstvo prepriča o dobrej slovenščini, ki se nahaja v omenjenej knjigi, naj tu sledi mali odlo-mek: Zastave so svetinje vojakov, slavni zaklad zaupanja, katero ima monarh do

hrabrosti svojih vojakov, znamenje, kje se imajo vojaki v najvažnejših trenutkih zbrati in zediniti in prapor, pod katerim naj zma-gajo ali umrjejo. Zastave varovati in braniti je toraj sveta dolžnost; od tega je odvisna slava kerdele. Posvečevanje zastave, h ka-teremu odrine polk v paradi z bojnim zna-menjem na klobuku, se deli v božjo službo pred posvečevanjem, pri kateri se strelja trikrat na počest; v posvečevanje in vter-denje prapora na držaj, pri katerem zabije duhoven tri žeblje k časti božji, polkovni poveljnik enega v imenu Njih Veličanstva, enega v imenu armadnega poveljnika in enega v imenu polka itd.

Iz teh malih vrstic se vidi, da smo na-predovali glede terminologije, glede določ-e-nega izraza in vsakdar, ki je le nekoliko vadal se v branji, zamore jezik ovi razumeti. To zaradi tega povdarjamo, ker nas izra-duje, da imamo zopet med koroškimi Slo-

je Omer-paša v Bosni in Hercegovini „miril“, posebno leta 1862, katerega Hercegovci gotovo ne bodo pozabili nikdar. —

Ker Turki sedaj vlečejo svoje vojake iz male Azije v Evropo, je nevarnost velika, da zatrosijo k nam kolero, katera razsaja po Siriji, ker se Turki boje, da bi vsled tega vlade ne zadrževale njihovih ladij, hite raztrošati lažljivo vest, da je kolera v Siriji pojenjala.

Pruski listi v Vratislavi in „A. Allg. Ztg.“ prinesli so onidan vest, da ima Avstrija od svojih zaveznikov Rusije in Prusije naročilo, da okupira Srbijo, ako bi poslednja začela vojsko s Turki. Tudi mi smo omenili to tendenciozno izjavo, in ob enem izrekli upanje, da naša vlada na Dunaju ne bo hotela služiti Turkom s tem, da bi strahovala Srbijo. Kakor se kaže se nijsmo motili, ker „N. fr. P.“ po kateri smo ono stvar povzeli, v listu od 6. sept. prinaša izjavo, da je izvedela od kompetentne strani, da je ona vest popolnem izmišljena. — Srbija ima tedaj proste roke. Ako pa sedaj ne zgrabi za orožje, je to znamenje, da nij za boj pripravljena, kakor bi trebalo v tako važnem trenutku in da stvari na vzhodu še niso dozorele! V sili bi jo nazadnje še Rusija zaštitila!

Nemški cesar Viljem gre, kakor poroča berlinska vest v „Perseveranzi“, še v jeseni v Italijo. Bismark ne pojde z njim. „Germania“ piše, da hočejo iti nemški romarji na vsak način v Lourdes kljub vsem naporom.

Dopisi.

Iz Trsta 5. septembra. [Izv. dopis.] Kedor se je kedaj boril in čul neprijetne glasove žvižgajočih krogelj krog glave, posebno, če je katera svinčena muha smrtno ranila vojakov život, in celo kje mej kostmi obtičala, kakor je baš piscu teh vrstic, bo priznal, da je boj naših ubogih bratov na jugu še vse hujši od boja redne vojske.

Ubogi ustaši, brez vojaških zalog hrane, navezan je vsak le sam na sebe, katerega ne goni komanda ljutega častnika z gromovitim „Mus“, katerega ne stražijo žandarmi in „Kriegsflügel“ za hrbtom, ampak le sveto navdušenje za slobodo in idejo, katera je mazilo vseh duševnih in telesnih ran.

Vsaki parnik, ki v Dalmacijo odpluje odnese iz Trsta po več mladenčev razne narodnosti; mnogo Italijanov, katerih ideja je osloboditi južne Slovane iz robstva, ker so tudi oni čutili teški jarem ptujstva več stoletij.

venci najnovejšega dorastaja možaka, ki mu je volja po pismenosti koristiti svojej domačiji. Le tako naprej vrli naš sorojak! —

V knjigi sami se nahajajo mimo podučljivega zapopadeka še mnogi izgledi, kako je treba osnovati v slovenščini potrebne vojaške spise; tako: red v vojašnici — imenik — imenik predpostavljeneh — juterno naznanilo — raportna knjiga — knjiga za bolehe — zapisnik za poštotekni list — pogrebni red — obsedbeni raport itd. To vse velike hasni in velik napredek!

Ova knjiga, ki obsega blizo 16 tiskanih pol, je po malej ceni 35 nkr. zadobiti pri tiskarnici družbe sv. Mohora. Poštino — kakor smo zvedeli — ima vsakdor sam plačati. — Prejemalec 12. iztisov je poštine prost.

Konečno izrekamo srčno željo, da se ovo delo pri naših domačincih vdomači, ter obilno razširi. Vojak slovenskega debila seži po njej!

Dragotin.

Vsak strmi, ko vidi lepe inteligentne gospode slovo jemati v parniku, kateri jih bo pripeljal na neznano sveto zemljo, kjer močijo južni bratje s svojo krvjo opustošeno zemljo. Slava doni uže odhajajočemu parniku, še se vidi znamenje slovesa z belim robcem, srečno bratje! Bog blagoslovi vaše orožje, in le dim še zaznamva, kde so mladi bojniki.

Pisal sem zato ta stavek, ker sem kot star vojak izveden v potrebah bojnikov in apeliram na vse prijatelje Slovanov, da vsak kolikor more pomaga po svojih močeh: Gospodščine, kakor dekleta po kmetih, zbirajte v svoji hiši iz starih predalov platnene odpadke razpukajte in raznitkajte cunje, napravite več od vas to reč skupaj, drugi naj pomore s starim zabojem, da se reč vloži in odpošlje na g. Milovčiča v Trstu. Vi bolj premožni pogledjte po vaših omarah in spravite na dan vse one stare obleke, katere se ne poslužujete več ali malo, vse bo prišlo prav. Stare črevlje, kakor druge cunje za obezivne potrebujejo se v obilnem številu, ker ranjeni ustaš je siromak v najhujši stiski, ker vsega pomanjkuje.

Nabiranje je v Trstu vlada dovolila, toraj se nij treba nikomur bati, če kaj v ta namen sem pošlje.

Italijani simpatizirajo z ustaši in le en glas se čuje po Trstu, da Turk mora v Azijo. Da bijejo ustaši pravični boj slobode zlatne, zatoraj pa tudi pogostoma svoj obolus darujejo ustašem v denarju in v krvi.

Tisti umazani blek papirja, napolnjen z ukradenimi novicami, ki v Ljubljani izhaja se predrzne hvalisati Turka. Listič je po našem mnenju tak, da bi se ga celo Turki sramovali in ga imenovali zalogo časnikarskih bedastoč. „Kaj se revše usti, ka bo treba kmalo za njegovo osobje posebni oddelek norišnice preskrbeti!“ Tako mi je govoril pošten Nemec in sicer Šved, ter se je čudil, da se ljubljanskim nemčurjem ljubi, tak ničevi blek pobirkov prezvečenih mej svet pošiljati.

Domače stvari.

— (Tudi v Trstu) se je osnoval podporni odbor za Hercegovce. Na čelu mu je naš znani rojak in rodoljub Franc Kalister. Dopis o tem jutri priobčimo.

— (Imenovanja.) Sodski adjunkt g. J. Martinak je prestavljen iz Žušenberka v Metliko, sodn. adjunkt g. Jurij Stručelj pride iz Zatičine v Novomesto, in avskultant Leopold Žužek za sodskega adjunkta v Žušenberk.

— (Umrli) je v Kranji obče znani penz. magistratni svetovalec, nekdanj županov namestnik in deželni poslanec, Janez Gutmann.

— (Difteritis) je pri Dobravi uže osem tednov. Naznanjena je uže pred 8 tedni c. kr. okrajnemu glavarstvu, a nič ne zgodilo, nobenega okrajnega zdravnika nij bilo zunaj. G. Weiglein, sedaj vodja c. kr. okr. glavarstva pač zna po Vestenekovo agitirati „poštenjaško“ a la slavne volitve v kranj. trgovinsko zbornico, ali delati kjer gre za ljudski blagor ne zna ali neče?

— (V Tolmačevem) je predsinočnjem umrla neka mlada ženska na porodu dvojčkov. Urok temu je bil, ker jej je pomagala neizučena babica in zdravnika nijso poklicali ob pravem času.

— (Iz Solkana) se nam piše: Družba narodnih fantov namerava pri nas napraviti še ta mesec narodni ples. Vstopnina, katera se bode pri plesu dobila, bode namenjena za uboge sirote v Hercegovini.

— (Iz Hotedržice) se nam javlja: Včeraj 5. t. m. videli smo precej nad Črnem vrhom goreti velikanski kres. Isto tako smo videli mnogokratno pocanje z možnarji raz Velike peči še pozno v noč. Zvedelo se je, da so vse to napravili Črnovrščavi novemu škofu in znanemu rodoljuba dr. Pogačarju na čast.

— („Novice“) so bile tudi konfiscirane zadnje sredo! Kaj tacega se jim nij še nikdar primerilo, celo pod Bachom ne. Ker je bil „Slovenski Narod“ 1. sept. dalje „Slovenec“ 2. sept. konfisciran — skušamo torej vsi slovenski novinarji jednako nemško svobodo tiska.

— (Volkovi.) Iz Borovnice se nam piše 7. septembra: Jakob Srednji iz Zavrha pri Borovnici je predvčerajšnjem 1 mladega volka vstrelil, sinoči 6. septembra je pa ravno taisti 2 mlada volka na en strel ubil in tretjega ranil, kjer so trije vkup hodili.

— (Iz Gorice) se nam piše: Nedeljo v jutro se je v javnem goriškem vrtu obesil neki bivši strežaj umrlega bogataša Rivoltterra v Trstu, kateri mu je bil v oporoki zapustil 8000 gold. S tem denarom je „fidel“ živel, a ko mu je vse pošlo, prišel je v Gorico, in raje, ko da bi si poštene službe poiskal, kupel je za ostale mu novce vrv in se v lepem logu javnega vrta — obesil.

— (Samomor.) Gospico J., katera je bila zginola tu pred nekaj dnevi, zapustivši doma listek, da se ne vidijo več na tem svetu, našli so jo pa v sredo po polu dne otroci mrtvo v malem grabnu. Na nogah navezano je imela opeko.

Listnica administracije: Gosp. Lorenc Balloch v St. Josef v Minesoti. Vaša naročnina je pretekla 31. junija t. l. ker smo v menjalnici za 1 dolar le po 1 gld. 80 kr. dobili. — V Ljubljani velja „Narod“ 13 gold. za eno leto, v Ameriko pa 15 gold. več, ker je za vsako štev. 5 kr. poštine.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, čumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dritti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsaih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen anogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry
vsestransko, najboljše spridevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Spridevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je že bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalencia Ara-
bica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, bolehal je sedem
let, na nespantji, treslici na vseh udih, shujšanji in
hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljenji, nespantji in hujšanji.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji
dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehaatih pušicah po pol funta i gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalescière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr
in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Bu-
maži, Wallischengasse št. 3, v Ljubljani Ed
Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“,
v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Inns-
bruku Diebtl & Frank, v Celovci P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijakih trgovcih:
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah
nakaznicah ali povzetjih. (218)

Dunajska borza 9. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveib . . .	70 glđ. 50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	75
1860 drž. pozajilo . . .	112	50
Akcije narodne banke . . .	928	—
Kreditne akcije . . .	212	75
London . . .	111	80
Napol. . .	8	91 1/2
C. k. cekini . . .	5	30
Srebro . . .	101	75

Kupiti

se želita dva sklenjena in dobro vpeljana

lovska psa,

v drugem letu in čistega plemena. — Natančnejše
pove administracija „Slov. Naroda“. (297—2)

8. septembra:
Siska. — Fischer iz Dunaja. — Del Pino-Gia-
como iz Neapelja. — Fuchs iz Gornjskega
Sela iz Dunaja. — Rutilio Tognoli, Viktorija
Tognoli, Moric Towitz iz Trsta.
Pri steni: Ceriko, ich, A. Nening iz
Reke. — Haimelher, Lischan iz Il. Bistrice.
— R. Eder v. Jakobneff iz Bejaka. — Lang
iz Bejaka. — Markus Millionig iz Bejaka.

Učiteljske službe

na narodnih šolah v Št. Martinu in
Ksaverjah pri Gornjem gradu, prva
se služnino III., druga se služnino IV. raz-
reda in prošim stanovanjem, se razpisujeti.
Presitelj, zmožni slovenskega in nem-
škega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje
dokumentirane prošnje pôtom predstavljene
šolske gospodse vplosati dotičnim krajnim
šolskim svetovalstvom do 20. septembra t. l.

Okrajni šolski svet Gornjegradski,
dné 27. avgusta 1875.

(299—2) Predsednik: Haas l. r.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja
o priilki smrti našega nepozabljivega soproga,
oziroma očeta, gospoda

Janeza Guttman-a,

za tako obilno spremstvo pri pogrebu izreka
vsem, posebno pa gospodom uradnikom ljub-
ljanskega magistrata, ki so se pogreba ude-
ležili, najiskrenejšo zahvalo

(300) Žalujoča rodovina.
V Ljubljani, dne 9. septembra 1875.

Študenta nižih šol

dobita stanovanje in hrano pri pošteni rodolini na
starem trgu hišn. št. 37 v II. nadstropji,
nasproti deželnej zbornici. (298—2)

Mazilo

za pege, lišaje, bradovice, rudečice itd. To
mazilo prežene, ako se rabi le 10 -večerov, pege,
lišaje itd. — Lonček velja z navodom vred 70 kr.
Dobiva se čista (282—6)

v deželskeji lekarni v Gradcu, Sackstrasse.

Glavna zaloga za Kranjsko

v lekarni pri „goldenem Einhorn“ g. Viktorja
Trnkóczy-ja, v Ljubljani na glavnem trgu št. 4.

Štev. 4568.

Razpis

8 štipendij in 4 mest za plačilo v deželnej
sadj- in vinorejskeji šoli na Slapu pri
Vipavi.

Za dveletno sadje- in vinorejsko šolo na
Slapu v Vipavski dolini se za prihodnje
šolsko leto, ki se začne 1. novembra l. 1875,
razpisuje 8 deželnih štipendij po 120 gold.
na leto za mladeniče ubožnih starišev iz
Kranjskega, kateri so 16. leto dospeli, ki so
krepkega života, trdnega zdravja in lepega
obnašanja, ki imajo vsaj toliko šolske omike,
kolikor se je dá v ljudskih šolah pridobiti.
— Prošnjiki naj svoje, lastnoročno v sloven-
skem jeziku pisane prošnje, katerim naj pri-
lože rojstveni in ubožni list, spričalo od g.
župnika o lepem vedenji, spričalo o končani
ljudski ali kaki večji šoli, in zdravniško sprič-
alo, pošljejo, ako je mogoče, pa osobno iz-
ročé vodstvu sadje- in vinorejske šole na
Slapu do

10. oktobra l. 1875.

Tudi se sprejmó 4 mladeniči za letno
plačilo 120 gold. za stanovanje in hrano in
z 20 gold. šolnine v imenovano šolo, ki naj
tudi svoje prošnje z ravno takimi spričali
in dokazili, — le ubožnega lista nij treba
— do 10. oktobra t. l. vodstvu omenjene
šole na Slapu izročé. (302—1)

Sprejemajo se pa tudi taki učenci v to
šolo, ki nemajo v šoli stanovanja in hrane,
ampak ki le šolo obiskujejo, ter za to pla-
čajo 20 gold. šolnine za celo leto.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 4. septembra 1875.

Br. 108.

Natječaj.

Na velikoj gradskoj realci u Oseku
u Slavoniji traže se uslied dozvole vis.
kr. zem. vlade, odiel za bog. i nastavu, br.
3565 za buduću školsku godinu 187°/₆ četiri
namjestna učitelja i to:

1. za matematiku i prirodopis;
2. za opisno mjerstvo i matematiku;
3. za hrvatski jezik;
4. za zemljopis i poviest.

S ovimi mjesti skupčana je godišnja
nagrada od 600 for. a. v. Tko jedno od
ovih mjestah postiči želi, neka se čim prije
molbenicom obrati na podpisano ravnateljstvo
realke. Po okolnostih uzeti će se i onakov
molitelj, koji neima propisanoga trogodišta
tehničkoga ili sveučilišnoga.

U Oseku, 7. rujna 1875.

Josip Vitanović,
ravnatelj.

(304—1)

Lekarna Piccoli.

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje,
pasovi za počete, uretralne in
maternične brizgje.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajskeji svetov-
nej izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje
čudovito delajo proti prehlajenji in krču, kakor
proti kašlju, jetiki, ki se še le začnjo, proti
hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti
vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Škatljica
velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.
Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se
bode radostno prepričal, da je najmočnejše in
zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper
ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z
čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat
škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v
pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih
in vnanjih prisadih, zoper večino boleznij, po-
sebnó za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilčnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej
podeli izvirno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja
40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo-
dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih
iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—98)

Naročila se izvršujejo vračajo-
čoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Berite, saj nič ne stane!
Sedemnajstega septembra t. l.

bode v

Nabrežini somenj,

s krojnim blagom, jestvinami, sadjem, vinskim posodjem, lesom.
Kranjci osobito se ne bodo kesali, ako pripeljejo ta dan dosti lesa
sem. Zraven je tudi živi somenj z živino. Ker je bil ta
somenj zmirom živahen, nadeja se, da pride dosti prodajalcev in
kupovalcev v Nabrežino, ki jih vesela in odkritosrčno sprejme

Nabrežinsko županstvo, 8. septembra 1875.

(303—1)

Janez Caharija, župan.

Lesčina in ask „Narodne tiskarne“.